

ad tuberis uero in hac sede conspicui latera, quae quodammodo in gibba sede sinuantur, infertionem tentant duo primi huic ossi peculiare musculi. Ex posterioris autem sedis cauo musculi duo priores linguam mouentes praecipue enascuntur. Praeterquam quod gibba extorsum, caua uero introrsum, atque ab iniurijs extrinsecus occurrentibus remotius opportune collocantur. Grandius id ossiculum supra laryngem paulo consistens, tangentibus occurrit, ipsius interim lateribus penitus fere latitantibus. Huic enim latiori ossiculo utrinque alia duo uniuntur. Atque horum alterum humilius est, alterum elatius. Humilius ossiculum nonnihil breuius, latiusque superiori est, nullique alteri ossi committitur, quam lateri medij ac latiusculi hyoidis ossis ossiculi, ad quod cartilaginis ligamenti cartilaginei interuentu ualide, & notatu digna amplitudine necitur. Verum finis ipsius superiori processui cartilaginis laryngis, quae scuti imaginem exprimit, colligatur. Inferius hoc ossiculum seu latus una cum suo coniuge, qui in altero consistit latere, humilius hyoidis ossis latus merito appellamus, aliquot musculis admittendis & producendis aptum. Atque haec humilia latera simul cum medio grandiori ossiculo, u imaginem pulchre conficiunt. Porro superiori ossiculo seu lateri quod magis teres uisitur, alia rursus oblonga teretiaque ossicula tantisper continua serie uniuntur, quousque ipsorum fines propter radicem processus temporis ossis, quem scriptorij styli formam ostendere iam saepius commemoratum est, temporis ossi inserantur, uti in quadrupedibus uidere est manifestissimum. Haec ossicula superioribus hyoidis ossis lateribus commissa, non pari semper obseruantur numero, ut plurimum tamen terna quaternaeue utrinque cernuntur. quamquam etiam interdum, idque maxime in mulieribus, haec ossicula uiderimus simul cum superioribus lateribus omnino deesse, & ipsorum uicem teres quoddam, ualidum & oblongum ligamentum gerere, hyoidis ossi & stylum imitanti processui colligari. Quod etiam non semel animaduertit mihi admodum familiaris RENALDVS COLVMBVS, nunc sophistices apud Patuinos professor, Anatomes studiosissimus. Hyoidis igitur os neque liberum, neque ulli contiguum esse ossi, superiora ossis indicant latera temporum ossibus conexa. Deinde & inferiora quoque latera, cartilaginis scuto similis processibus ligamenti beneficio commissa, idem attestantur. Cartilagine enim laryngis, ut & costarum cartilagine, ossium praebet usum, & quod ad contiguitatem spectat, in ossium quoque classem recensentur. Verum quoniam hyoides os non adeo firma basi, atque reliqua ossa, nititur, proprijs id musculis in omnem positionis differtentiam ita trahi in secundo libro narrabimus, ut neque in latera, neque sursum aut deorsum, neque prorsum aut retrorsum prompte ex sua sede dimoueri queat. & quamuis id minimum homini obtigerit, maximos tamen plurimosque usus praestat: qui tunc enarrabuntur, quum aliquot linguae musculi ab ipso enasci, linguaque, fundamenti tutissimaeque basis modo subijci, & musculorum laryngis quaedam principia porrigere ostendemus.

DE DORSO, ET GENERATIM DE
ipsius ossibus. Caput XIIII.

SUBSEQUENTIS FIGURAE AC IPSIVS
characterum Index.

FIGURA proximam paginam occupate dorsum, quod Graecis *σπῆν* & *ὄστρον* dicitur, a latere expressimus, ut primum totius dorso ossium contextus cerneretur, ac postmodum singula ipsius partes priuatis Capitibus delinearentur. Caterum quum tres figurae, & earum praecipue tertia, ad praesentis libri calcem posita dorsum pariter commonstrent, non abs re illas etiam obiter intueberis, una cum tertij libri figuris, neruorum a dorsali medulla originem ducentium seriem exprimentibus, atque ad undecimi eius libri Capitis initium repositis.

- A, B Collum septem constans uertebrae, quae numeris internae ipsarum sedi appositis sigillatim notatur.
C, D Dorsum pars thoracem constituens, quam nonnulli simpliciter dorsum nuncuparunt. alij uero, quod ueluti post septum transversum consistat, metaphrenum. alij, uti iam dicebamus, dorsum partem, qua thorax constituitur. Haec ut plurimum duodecim formatur uertebrae, quibus thoracis costae articulantur, unde etiam ille costarum, ut & thoracis uertebrae nominantur.
E, F Dorsum pars quinque lumborum uertebrae complectens.
G, H Os sacrum, quod tantisper sex ossibus seu uertebrae in homine effingi dabis, quousque ossis sacri descriptionem priuatim persecutus fuero.
I, K Os coccyx, quod etiam quatuor ossiculis efformari tantisper annues, dum & id descripsero.

L, L &c.

L, L Aliquot uertebrae L insigniuimus, nimirum in tota dorso compage secundam, nonam, decimam, & c. octauam & uigesimam quartam: ita indicatur uertebrae partem, seu sedem, quam ipsarum corpus nuncupamus.

M, M M in ipsa uertebrae uisitur, in quibus L occurrit, processus & c. notans in latera exporrectos, atque ideo transversos, aut laterales nobis appellatos. Quod uero non solum uertebrae L insignitae corporibus, & M indicatae transversis processibus donentur, neminem latere arbitror, etiam si singulas uertebrae characteribus non obruamus. Atque id etiam de subsequentibus notis existimandum uenit: quippe si quid proprii cuiuspiam obtigerit uertebrae, hoc Capite id explicare haud instituiamus.

N, N N in octaua totius dorso fabricae obseruabis uertebrae, dein in & c. decima septima, & uigesima tertia. Notatur autem N quidam uertebrae processus ad inferiora nutantes, quibus superiores seu incumbentes uertebrae subditis articulantur uertebrae. Hos processus ob id quod deorsum ferantur, in orationis serie descendentes nominabimus.

O, O O uisitur in uertebrae, quae nuper commemoratis subijciuntur, indit & c. catque uertebrae processus sursum spectantes, quibus superpositae subiacentibus articulantur. Hos, recte descendentes processus nuncupabimus.

P, P P illis inscribitur uertebrae, quas prius L, M & O insigniuimus, & c. notantur autem uertebrae processus in corporis posteriora exerti, & auleo ac spinas non absimiles. Unde etiam Graecis *ἐκσῆς*, Latini uero spinas nuncupantur. atque hinc quoque totam uertebrae compagem, *ἐκσῆς* & spinam uocamus. In orationis autem contextu, hos processus fere posteriores uertebrae processus aut spinas nominabimus, totum dorsum hoc nomine rarius appellaturi.

Q, Q Q prope easde reperis uertebrae, quibus postremo enarratis & c. characteres inscripsimus. At Q nulla uertebrae notat partem, sed foramen in uertebrae consistens lateribus, & neruus a dorsali medulla pullulatos transmittens. Quam uero hoc foramen in dorso ossibus uarium sit, in peculiari ipsorum descriptione pertrahabitur.

R, R Cartilagineum notatur ligamentum, uertebrae corpora interueniens, quod Galenus cartilaginem puram esse, contra uertebrae placita contendit: uerum quam recte, secundi libri uigesimo septimo Capite docebitur, inibi figuram proposituri huic narrationi non inutilem, qua aliquot uertebrae delineabuntur corpora, cartilagineum hoc ligamentum, uertebrae corporum appendices, & cartilaginem quae corpus uertebrae ac appendicem intercedit (ut in pueris haec se habent) exprimentia.

In ista parte
quatuor ossa
figurae id foramen ob
notum est.

ERVM parens Natura homini dorsum instar carinae cuiusdam, fundamentique machinata est. Dorso enim opere recti ambulare, & erecti consistere ualeamus. Quamquam neque illa in hoc dorsum homini duntaxat dedit, sed perinde atque alias in unius membri constructione, eo ad uarios simul usus abuti consueuit, ita ne hic quoque minus industriam ipsius ostendit. Primum enim omnibus uertebrae ad suorum corporum posteriorem regionem, foramen exculpit, idoneam dorsali medullae per ipsas deicentur uiam praeparans. Secundo, non ex incompósito simplici ossis uniuersum constituit

Natura in
dorso creatio
ne industria.
Vt id iustis
neat.
Vt dorsalis
medullae uis ef
ficiatur, & in
terim mobile
sit.

Collum

Metaphrenum
Dorsum
Lumborum

Lumborum